

KOKKULEPE LEPINGU MUUTMISE KOHTA

(hiliseima digitaalallkirja kuupäev)

1. Pooled on kokku leppinud muuta lepingut. Muudatuse eesmärgiks on tellida lisateenusena sisse järgnevat:

Projekti käigus on talvel langetatud kuuse-kooreüraski 2. põlvkonna kahjustusega kuuskede kooreproovidest 17%-l tuvastatud harkkidase kooreüraski (*Ips duplicatus*) kahjustus. 2024.a. aktiivsusperioodil leidis kinnitust liigi 2. põlvkonna täielik välja arenemine ning peremeespuult lahkumine. Kirjanduse järgi esineb Eestis liigil üks põlvkond aastas ning noormardikad talvituvad peremeespuul. Täiendavalt on selgunud võimalus uurida okaspuu-puiduüraskit (*Trypodendron lineatum*), kelle suurenenud kahjustuste arvu on kinnitanud ka Kagu-Eesti saeveskid. Mõlema liigi kohta on antud eestikeelne ülevaade raamatus „Metsakaitse“ (Maavara jt. 1961), kuid hiljem on neid liike põgusalt käsitletud vaid mõningais brošüürides. Kirjanduses esitatud ülevaade ei pruugi kliimamuutuste tõttu aga olla enam ajakohane ning teadmised oluliste metsakahjurite osas vajavad uuendamist kaasaegsete vaatluste näol.

Tegevus:

Käimasoleva projekti raames on planeeritud kuuse-kooreüraski seire Võrumaa (Hurda) ja Valgamaa (Väheru) seirepunktides ka 2025. aktiivsusperioodil.

Täiendavalt on kavas samaaegselt teostada pilootprojektina seire ka harkkidase kooreüraski ja puiduüraskite osas.

Vajalikud püünised on projekti raames soetatud. Samuti on olemas teave harkkidase kooreüraski aktiivse kahjustusega metsaosade kohta, mis võimaldab otsustada, kuhu on otstarbekas püüniseid seada. Kahjustuskollete asukohad võivad ajas muutuda või kahjustused vaibuda, seega on mõistlik antud piirkondades seire kohe läbi viia.

Töö kirjeldus:

Mõlema liigi seireks on kavas üles seada 10 püünist. Feromooni vahetatakse kord kuus. Seega seatakse üles kokku 20 püünist, mille jaoks on tarvis **50 harkkidase kooreüraski feromooni Dupliwit ning 50 puiduüraski feromooni Trypowit.**

Puiduüraskite seire algab tõenäoliselt märtsi keskpaigas ning harkkidase kooreüraski seire aprilli keskpaigas sarnaselt kuuse-kooreüraskile. Täpne seire algus sõltub ilmast.

Täiendavad eesmärgid:

- 1) Kirjeldada harkkidase kooreüraski (*Ips duplicatus*) ja okaspuu-puiduüraski (*Trypodendron lineatum*) lendluse dünaamikat (st lendluse haripunktid) 2025. aktiivsuseperioodi jooksul.
- 2) Hinnata, kas harkkidase kooreüraski 2024.a. dokumenteeritud 2. põlvkond oli erandjuhtum.
- 3) Hinnata kuuse-kooreüraski ja harkkidase kooreüraski lendluse dünaamikat.
- 4) Koguda andmeid puiduüraskite lendluse kohta ja võrrelda neid varasema teabega, sh teha järeldusi sõsarhauete ja 2. põlvkonna kohta, mille alusel hinnata edasise uurimise vajadust.
- 5) Kogutavad andmed annavad võimaluse kõrvutada seireandmeid suviste kraadpäevade analüüsiga ning pikema aegrea korral prognoosida, milliste kraadpäevade summa korral harkkidase kooreüraski 2. põlvkond esineb ning milline talvitumispaik on vastava kraadpäevade arvu korral tõenäoline (maas/puus).

Püüniste sisu täpsem analüüs (isendite toon, sugu, puiduüraskite liigid), kirjanduse ülevaade ja kraadpäevade analüüs projekti tegevuste hulka ei kuulu.

Tulemuste esitamine:

Lendluse dünaamika info võetakse kokku aktiivsuseperioodi lõpus ja esitatakse RMK rakendusuuringu lisana koos projekti lõpparuandega 2025. aastal.

RMK ostab rakendusuuringu lisas loetletud täiendavate eesmärkide täitmiseks vajaminevad vahendid (50 harkkidase kooreüraski feromooni Dupliwit ja 50 puiduüraski feromooni Trypowit) kuni 3000 euro ulatuses ettevõttelt Witasek PflanzenSchutz GmbH.

2. Kokkulepe on allkirjastatud digitaalselt.

Riigimetsa Majandamise Keskus

Eesti Maaülikool

(allkirjastatud digitaalselt)

(allkirjastatud digitaalselt)

Erko Soolmann
Juhatuse liige

Kalle Olli
Teadusprorektor